

**DE GEVANGENIS-
FAMILIE VAN
PERRY T. COOK**

LESLIE CONNOR

DE GEVANGENIS-
FAMILIE VAN
PERRY T. COOK

Vertaald door Ineke Lenting

LEMNISCAAT ROTTERDAM

© Leslie Connor, 2017

© Nederlandse vertaling: Ineke Lenting 2017

© Omslagillustratie: Erwin Madrid,

Jenna Stempel en Joel Tippie 2017

Nederlandse rechten Lemniscaat b.v., Vijverlaan 48, 3062 HL
Rotterdam, 2017

ISBN 978 90 477 0888 9

NUR 283

Oorspronkelijke titel: *All Rise for the Honorable Perry T. Cook*

Oorspronkelijke uitgever: Katherine Tegen Books

Published by arrangement with Katherine Tegen Books, an imprint of HarperCollins Publishers.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux waardoor onnodig en milieuverontreinigend transport is vermeden.

Voor mijn Toddy-familie

'Zelfs mensen met een duister verleden
tonen bij het zien van onschuld
een zachtere kant van hun ziel.'
- Kate West

Het piepkleine Surprise, Nebraska

Big Ed gaat het weer eens vertellen. Hij is degene die de nieuwelingen begroet. Hij geeft ze een stoel, legt uit hoe de dingen hier gaan en probeert ze zo snel mogelijk te leren kennen. Hij is verwelkomer, dat is onderdeel van zijn werk hier in Blue River, en Blue River is het grootste wat er te vinden is in het piepkleine stadje Surprise, Nebraska.

‘Kom je hier uit de buurt?’ vraagt Big Ed.

De nieuwe bewoner schudt zijn hoofd. Hij zet zijn dienblad met eten tegenover ons neer. Meestal is het antwoord nee, want Surprise is zo ongeveer het einde van de wereld.

‘Weet je waarom het hier Surprise heet, wat de verrassing is?’ vraagt Big Ed. ‘Dit afgelegen gat in Nebraska krijgt altijd een dik pak sneeuw. Maar die sneeuw, dat is niet de verrassing. Wat je vindt nadat de sneeuw is gesmolten, dát is de echte verrassing. Zeker weten. Dingen waarvan je niet eens wist dat je ze kwijt was. Nu heb ik het natuurlijk vooral over mensen buiten de poort. Binnen de poort hebben de meesten niks meer te verliezen. Tenminste, zo voelt het soms.’

Big Ed lacht. Hij klinkt als een mondharmónica. Daarna begint hij te hoesten. Als hij zichzelf weer onder controle heeft, gaat hij verder: ‘Maar als het voorjaar wordt, vinden ze daarbuiten van alles en nog wat. Honkballen en hondenbotten. Dat lekkere paar tuinhandschoenen, die nu beide geplet in het mod-

derige gras liggen. Misschien wel een sleutelbos. Die zouden wij hierbinnen ook wel willen hebben. Wat jij, Perry?’ Big Ed geeft me zo’n harde por dat mijn melk er bijna overheen klotst.

De nieuwe bewoner – zo noemen we de gevangenen – luistert aandachtig. Ik ben benieuwd hoelang hij hier moet blijven. Misschien niet al te lang. Ligt eraan wat hij gedaan heeft. Ligt eraan wat zijn straf is. Soms krijg ik het te horen. Soms vertellen ze het. Maar ik vraag er nooit naar.

8 Big Ed zegt tegen de nieuweling: ‘Je krijgt aan de andere kant van deze ramen zoveel sneeuw te zien dat je niet meer weet dat gras groen is.’ Op dat punt wacht hij altijd een paar tellen. Dan zegt hij: ‘Tenzij je hier natuurlijk voor een hazenslaapje bent.’ Een hazenslaapje is een korte straf.

Hier last Big Ed weer een pauze in om te zien of de nieuwe bewoner wil praten. Misschien wil hij iets over zijn straf kwijt. Soms praten ze. Soms niet.

Deze laat zijn hoofd hangen alsof hij tegen het bord kalkoenschili op zijn dienblad praat. ‘Ik heb acht maanden gekregen,’ zegt hij. Hij zegt niet waarvoor. Ondertussen kijkt hij steeds naar mij. Big Ed slaat zijn hand op mijn schouder en zegt: ‘Dit is Perry. Perry T. Cook.’

Ik steek mijn hand uit. De nieuwe wacht. Hij kijkt naar links en naar rechts, waar de bewakers staan. Hij weet dat hij in de gaten wordt gehouden, en hij probeert te ontdekken wat toegestaan is. Er zijn regels over lichaamscontact.

‘Handen schudden mag,’ zeg ik. ‘Maar wel kort.’

‘Luister maar naar Perry,’ zegt Big Ed. ‘Die weet alles.’

Ik steek mijn hand nog iets verder naar voren. Laatste poging. Uiteindelijk schudden we elkaar de hand.

‘Wendell,’ zegt hij, maar ik weet niet of dat zijn voornaam, achternaam of enige naam is. Van mijn moeder mag ik de volwassenen aanspreken met de naam waarmee ze zich hebben voorgesteld, zolang ik er maar Mr., Mrs., of Miss voor zet. Bij

Big Ed heb ik gewoon 'Big' voor zijn naam gezet, en daar heeft nog nooit iemand wat van gezegd. Dat is ook al zo lang geleden. Hij is de enige bewoner in Blue River die hier langer zit dan mijn moeder en ik.

'Wat heeft een kind hier te zoeken buiten bezoeken?' wil de nieuwe weten.

'Ik noem hem mijn Ochtendzoon,' zegt Big Ed. (Dat is een oud verhaal.) 'Perry zorgt dat we allemaal op tijd wakker worden.'

'Is die jongen hier morgenochtend dan ook nog?' Mr. Wendell kijkt beduusd. Zo kijken nieuwelingen altijd, tot ze doorkrijgen dat ik hier woon, in de Gemengde Penitentiaire Inrichting Blue River, in het piepkleine Surprise, Nebraska.

9

Vanachter het buffet bij de keuken horen we Eierbaas de laatste bladen met avondeten opdienen. Hij vindt dat al het eten een gedicht verdient. Nu roept hij: 'Vul je vette pens met prak van over de grens, pak er een snee maisbrood bij, of witte rijst, dat staat je vrij.'

Mijn moeder komt langs, met haar dienblad in haar handen. 'Perry vriend, wegspoelen die melk.' Ze klinkt ongeduldig, en ze heeft meer dan de helft van haar eten laten staan. Dat is vreemd, want ze gooit nooit eten weg, en die kalkoen-chili is best lekker. Ik neem mijn pakje melk in beide handen en drink het zo snel leeg dat mijn keel er zeer van doet. Slechte manieren. Maar van mijn moeder moet ik opschieten. Er zit haar iets dwars, en ik wil het haar niet nog lastiger maken. Big Ed denkt er net zo over. Hij geeft me een klopje op mijn rug en zegt: 'Doe je best, Perry.'

Eerder vandaag moest mijn moeder op de kamer van Directrice Daugherty komen voor een gesprek. Ik weet niet waar het over ging, maar mijn moeder is erdoor van slag. Het is weer eens zo'n vreemde dag, zo'n dag waarop iedereen weet dat er iets speelt. Iedereen behalve ik.

‘Voor de deuren op slot gaan wil ik nog één keer die plattegrond van het brugklasegebouw met je bekijken,’ zegt mijn moeder. Ze werpt een blik op de grijze klok aan de muur, en ik kijk ook. In Blue River moet je altijd de tijd in de gaten houden. Om negen uur vanavond moet ik op mijn slaapkamer zijn, naast de kamer van de directrice, aan de Bovengang Oost.

Mijn moeder moet dan op haar kamer aan het eind van de gang zijn, in Cellenblok C.

Opstaan allemaal

Het is zeven minuten voor half zeven. Ik schiet naar voren, tot mijn mond bijna de microfoon van de gevangenisintercom raakt. Ik begin altijd rustig. Directrice Daugherty maakt mij elke dag wakker, en dat doet ze heel kalmjes. Dus doe ik dat ook met de bewoners van Blue River.

11

‘Goedemorgen,’ zeg ik langzaam en zacht. ‘Dit is Perry in de ochtend. Het is dinsdag zes september. Als u een reden zoekt om uw bed uit te komen, kiest u vast niet het weer. “Tsjonge, we krijgen vast regen.” Dat is het citaat van de dag, het is trouwens afkomstig van Christopher Robin, en als u niet weet wie dat is, wordt het misschien tijd voor wat literatuur in uw leven. Mrs. Buckmueller en haar Bonkende Blauwe Boekmobiel zijn hier vanmiddag van vier tot vijf om de bibliotheek te bevoorraden, en niet vergeten: u kunt verzoekjes indienen.’

Ik kijk even naar Directrice Daugherty. Ze glimlacht terwijl ze een stapel papieren doorneemt. Ze vindt het leuk als ik het lezen probeer te promoten. Op de klok aan de muur bij haar bureau is het vier minuten voor half zeven. Ik buig me weer naar de microfoon toe.

‘Wat het nieuws uit de buitenwereld betreft: het is de eerste schooldag in Butler County. Dat betekent dat ik de hele dag weg ben. Hopelijk zullen jullie me niet al te erg missen. En het goede nieuws is: beneden in de kantine vliegen de wafels de brood-

roosters uit. De roereieren knetteren in de koekenpan. Er wordt zelfs fruitcocktail uit de pot bevrijd. Ruime keuze aan dranken, zoals gewoonlijk. En weet u nog? Er zitten geen messen in de bestekbakken van Blue River, dus wen maar vast aan de *spork*, want daar moet u het mee doen zolang u hier woont.'

Ik buig opzij en fluister tegen Directrice Daugherty: 'Dat laatste is voor de nieuwe, Mr. Wendell.'

'Nu voelt hij zich vast heel erg thuis,' fluistert ze terug. Ze wijst naar de klok zonder ernaar te kijken. Dat hoeft ook niet. De directrice is zo precies dat je haar bijna kunt horen tikken.

12 Een halve minuut voor half zeven. Tijd om een tandje bij te zetten. Ik klem de microfoon vast alsof ik een vliegtuig laat opstijgen.

'Oooo... kee, bewoners van Blue River! Als u nu uw bed niet uit bent, wordt het de hoogste tijd!' Ik moet met een knal eindigen. Het gaat elke dag op dezelfde manier. Ik adem diep in en brul: 'Opstáááán allemaal!'

Ik schakel de microfoon uit en sjees naar de deur. Ik steek mijn hoofd om de hoek en luister naar de ochtendvrijlating. Half zeven precies. Sloten gaan van het slot. Deuren klikken en kraken. Wc's worden doorgetrokken en de bewoners gapen zichzelf wakker.

Vanuit Blok A, een mannenvleugel, komt Cipier Joe de gang door lopen. 'Goedemorgen, Siep-Joe.' Zo noem ik hem al sinds ik klein was. (Toen ik pas leerde praten, struikelde ik over de 'r'. Ik noemde mezelf 'Pewwie'.) 'Alles goed?' vraag ik. Maar eigenlijk interesseert het me niet, niet nu, en Siep-Joe weet dat maar al te goed.

'Of alles goed is?' zegt hij sloompjes. 'Tja, eens even zien...'

Afwachtend bijt ik op de binnenkant van mijn lip. Hij doet expres zo sloom.

'Alles is uitstekend. Maar wat ik me afvraag: wat hebben jullie gisteravond in godsnaam gegeten? Burrito's misschien? Want...'

Hij zwijgt, knijpt zijn neus dicht en wappert met zijn hand. 'De vlammen sloegen eraf bij de ochtendvrijlating.'

'Kalkoen-chili,' zeg ik. 'Met bonen.' Voor hij daar eindeloos over door kan zeuren, zeg ik: 'Hé, Siep-Joe, het is mijn eerste schooldag.'

'O, ja!' zegt hij. 'Dus vandaar die nieuwe gympen?'

Ik kijk naar mijn voeten. 'Mag ik al?' vraag ik.

'Naar school?'

'Siep-Joe!' Hij weet best wat ik bedoel. Mijn neus wijst al naar Blok C. Ik zit als een hardloper ineengedoken. Maar ik moet op toestemming wachten. Dat zijn de regels. 'Siep-Joe. Pliezzz!'

13

'Perry?' zegt hij.

'Ja?'

'Ben je er nog?'

Maar ik ben er niet meer. Als een pijl uit de boog sprint ik naar de kamer van mijn moeder, aan het einde van de gang in Blok C.

Jessica

14

Jessica Cook wilde het liefst haar kamer uit zijn voor Perry 's morgens bij haar kwam. Misschien was het dwaas. Haar zoon wist dat zijn moeder 's nachts opgesloten was. Hij wist dat ze op haar kamer op de ochtendvrijlating moest wachten, net als iedere andere bewoner van Blue River.

Vrijlating. Het woord stuiterde tussen haar oren heen en weer. Niet de ochtendvrijlating. De verlaat-voorgoed-de-gevan-genis-vrijlating. Jessica schudde haar hoofd. Ze probeerde er uit alle macht niet aan te denken zolang er niets definitief was. Het probleem was dat ze aan niets anders kón denken. Ze had bijna de hele nacht wakker gelegen, en ook toen ze op het krappe stuk vloer naast haar bed haar ochtendpush-ups, -crunches en -hamstringoefeningen deed, liet de gedachte haar niet los. Jessica had minstens honderd bewoners begeleid tijdens hun vrijlatingsprocedure in Blue River. Dat was haar werk, ook al wrong het een beetje omdat het haar nog niet gegund was. Maar die dag kon niet ver meer zijn.

Ze had vijftien jaar gekregen, waarvan ze er bijna twaalf op had zitten. Over een paar weken mocht ze haar voorwaardelijke vrijlating aanvragen. Eindelijk. Er zou een proces aan voorafgaan. Maar tot gisteren had ze alle redenen gehad om te denken – om te hopen – dat ze aan het eind van oktober, met de eerste vorst, op vrije voeten zou zijn. Ze was Perry al aan het voorbereiden op de dag dat ze het enige thuis dat hij kende zouden verlaten.

Maar nu deze klap. De directrice had bericht ontvangen dat er een kink in de kabel zat. Nadere bijzonderheden ontbraken nog.

Niet de hoop verliezen, dacht ze.

Onder het tandenpoetsen hield ze de deur open. Meestal liet Cipier Joe Perry meteen na het wekken gaan. Haar zoon kwam er vast al aan sprinten, en hij was snel... werd steeds sneller.

In een beperkt beveiligde inrichting als deze sliep je in een smalle, internaatachtige kamer, niet in een cel achter tralies. Dit was geen afgetakelde gevangenis zoals je ze in nachtfilms zag. Blue River was eerder een soort campus met daglicht in sommige gemeenschappelijke ruimten, en de kleuren op de muren konden er aardig mee door. Dat waren de goede dingen aan deze plek, zo hield ze zichzelf voor. Ze was opgesloten. Een keihard feit. Maar dat ze in deze strafinrichting in Surprise terecht was gekomen, was een lichtstraaltje geweest in een wazige nachtmerrie vol onheil.

15

Wat de jaren draaglijk had gemaakt, was dat ze elf jaar lang haar zoontje bij zich had gehad. Een dergelijke regeling was uitzonderlijk. Ze had zoveel geluk gehad. Toch verlangde ze naar het moment dat ze hem hier weg kon halen en ze aan hun nieuwe leven buiten de poort konden beginnen, waar zij en Perry over hun eigen tijd konden beschikken.

Jessica spuugde tandpasta in het wasbakje achter haar wc, dat niet groter was dan een steelpan. Ze zette de kraan open om haar handen te wassen en deed snel haar haar in een hoge paardenstaart. Weer controleerde ze haar bed, ook al had ze het zo strak als een springplank opgemaakt. Je kon elk moment kamerinspectie krijgen, en als ze ergens de pest aan had, was het aan een berisping in aanwezigheid van Perry. Jessica hield zich altijd keurig aan de regels.

Ze hoorde de gympen van haar zoon over het laagpolige tapijt stampen toen hij op haar af kwam stormen. Met een grijns sprong ze de gang in.

Daar kwam Perry aan, neusgaten als een renpaard openge-sperd en met grote blauwe ogen onder zijn dichte donkere haarbos. (Hij ging steeds meer op een andere jongen lijken die ze ooit had gekend.) Hij was beeldschoon, vond ze. Hij was de hoop zelf, op een nieuw paar hardloopschoenen. Jessica spreidde haar armen, haar zoon sprong en ze ving hem op om hem rond te zwieren, wat ze tot haar vreugde nog steeds voor elkaar kreeg. Nog wel. Toen Perry weer met beide voeten op de grond stond, wensten ze elkaar goedemorgen en liepen naar het ontbijt.

‘Hoe voel je je, nu school weer begint?’ vroeg ze.

16

‘Zenuwachtig. Het is spannend.’ Al pratend liet Perry zijn hoofd heen en weer wiebelen. Heel even schoof Jessica haar vingers in zijn haar.

‘Ik voel met je mee,’ zei ze. ‘Maar sommige dingen veranderen niet. Miss Maya pikt je nog steeds hier op. Nu je naar de brugklas gaat, zie je haar overdag ook.’

‘Yep,’ zei hij, en Jessica voelde hoe hij zijn schouders even op-haalde. Ze hadden dit al besproken. Perry was vanmorgen wat stilletjes. Ze moest hem maar even laten.

‘Ik ben blij dat Zoey en ik in dezelfde klas zitten,’ zei Perry.

‘Daar ben ik ook blij om.’ Jessica meende wat ze zei. In dat opzicht had ze zich nog het meest zorgen gemaakt over Perry’s wat afwijkende opvoeding. Ten eerste was er de gevangenis en alle schande die daarbij hoorde. Maar voor een jongen was het ook uitzonderlijk om alleen volwassenen om zich heen te hebben: de bijna onmogelijke mix van ongeregelde, kleurrijke, af-geschreven en door het noodlot getroffen bewoners van Blue River. Ondertussen had zij, zijn eigen moeder, nooit de kans gehad kennis te maken met het meisje dat hij zijn ‘beste vriendin buiten de poort’ noemde.

Toen Perry voor het eerst de naam Zoey Samuels had laten vallen, had Jessica Maya Rubin apart genomen. ‘Zeg alsjeblieft dat ze niet denkbeeldig is.’ Maya, het nichtje van Directrice

Daugherty en Perry's belangrijkste begeleidster buiten de poort, had haar bezworen dat Zoey echt was. Ze had ook gezegd dat de vriendschap van twee kanten kwam.

Jessica vond het fijn om te weten dat hij een vriendin had. Dat deel van het verhaal was niet gemakkelijk geweest. Misschien werden er allerlei vragen gesteld. Of deden allerlei gefluisterde geruchten de ronde achter de smalle rug van een jongen die een gevangenis als thuis had.

In elk geval was het bijna zover – dat hoopte ze tenminste – dat Perry en zij samen Blue River konden verlaten.

'Mam?'

'Zeg het eens.'

'Is er iets? Iets wat je me kunt vertellen?'

'Nee, nee. Het is alleen dat ik nooit een "Hoera, het is weer september!"-moeder zal worden,' zei Jessica terwijl ze langs de kamer van de directrice liepen. 'Ik leen je alleen aan die school uit omdat ik zo aardig ben. Ik zal je missen vandaag, echt.'

'Ik heb de camera bij me. Ik zal je foto's laten zien.'

'Tjonge, wat was dat een gaaf cadeau,' zei ze voor de zoveelste keer. De camera was een afdankertje. De gulle geefster was Zoey Samuels geweest, die er opeens twee had. De camera was een zegen geweest voor een opgesloten moeder die er alles voor overhad om niet uitgesloten te zijn van de uren die haar zoon buiten de poort doorbracht.

Terwijl ze liepen streken hun handen even langs elkaar. Perry keek op en schonk Jessica een geruststellend lachje.

Haar zoon had haar vanochtend niet gezien toen ze in haar benauwde kamertje zat opgesloten. Dat beschouwde ze als een pluspunt. Het was een manier om de hoop levend te houden. Dat soort dingen doe je de hele tijd als je vijftien jaar moet uitzitten, of twaalf na voorwaardelijke vrijlating. Als alles goed ging.

Welkom

18

Het brugklasegebouw is drie keer zo groot als de basisschool waar Zoey en ik op hebben gezeten. Vorige week was het Open Huis en daar ben ik met Miss Maya naartoe geweest. Op de gangen krioelde het van de jongens en meiden met hun ouders, maar mijn moeder had me erop gewezen dat het schoolgebouw veel kleiner is dan de campus van Blue River. Zodra ik kon lopen leerde ik daar de weg kennen. Ik zal vast niet verdwalen in een school. Aan die gedachte klamp ik me vast als Miss Maya het parkeerterrein op rijdt. Het is druk op het schoolplein, ook al zijn we vroeg, want Miss Maya geeft hier les. Ik zie een heleboel nieuwe gezichten.

We gaan onder de klok in de hal staan. Miss Maya verschuift de schouderriem van haar grote tas. Ik steek mijn duimen onder de riemen van mijn rugzak. 'Oké, Perry,' zegt ze. 'Ik ga naar mijn lokaal. Je hebt nog ruim de tijd voor je naar jouw lokaal moet. Je weet waar je moet zijn, hè?'

'Lokaal 2108. Eerste verdieping.'

'Oké. Ik zie je vanmiddag in mijn lokaal bij Engels, en aan het eind van de dag hier in de hal. Ik denk trouwens dat we elkaar wel een paar keer tegenkomen. Dan zal ik naar je zwaaien,' zegt ze. Ze draait zich om en haar touwachtige strengen haar zwiepen mee en vallen als een gordijn over haar rug.

'Dan zwaai ik terug,' zeg ik.

Wanneer ik me omdraai zie ik Zoey. Ze heeft lichtblond haar en ze is bruin geworden. Ze is de hele zomer weg geweest.

‘Perry!’ zegt ze. ‘Hé, Perry! Kom eens. Ik wil je iets laten zien.’

Ik loop achter Zoey aan de brede trap op naar de tweede verdieping. ‘Hoi! Ik hoop dat je een fijne zomer hebt gehad...’ Ik mompelt wat, net als Big Ed altijd doet. Dat is voor als je geen reactie verwacht. Als we op het bordes zijn aangekomen, blijft Zoey staan en draait zich om. Ze wijst naar een rij hoge ramen waar het ochtendlicht door naar binnen stroomt.

‘Zon,’ zeg ik. ‘Huh. Het zou toch de hele dag regenen?’ Ik denk aan mijn weerbericht van vanochtend, toen ik de bewoners wekte.

19

‘Daarom heb ik je hiernaartoe geslept. Moet je zien.’ Zoey wijst omhoog. Iemand heeft letters van gekleurd cellofaan op alle ramen geplakt. WELKOM. Zoey schuifelt naar achteren en met gespreide handen presenteert ze de vloer. ‘Kijk!’

De kleuren van de ramen worden door het zonlicht op de vloer voor onze voeten geprojecteerd. WELKOM staat er, ondersteboven en achterstevoren. Zoey strekt haar been en een paarse M golft eroverheen. ‘Is dat cool of niet?’

‘Cool,’ zeg ik. Ik laat mijn rugzak van mijn schouder glijden. ‘Ik ga een foto maken van dat welkomstbericht, voor mijn moeder...’

Het wordt donker op het bordes. WELKOM verdwijnt. Zoey en ik kijken naar het raam. Grote druppels slaan tegen de ruiten. ‘O, shit!’ zegt ze. ‘Nou ja, misschien wordt het later deze week beter. Kun je dan een foto maken.’ Ze tikt op mijn schouder. ‘Moet je horen, ik heb ontdekt dat we niet op alfabetische volgorde hoeven te zitten.’ Ze zegt het alsof het het beste nieuws ooit is. ‘Ook al ben jij de C van Cook en ik de S van Samuels, we kunnen toch gewoon naast elkaar zitten. Maar dan moeten we wel naar binnen voor het druk wordt. Kom mee!’

Zoey zigzagt met een vaart tussen de leerlingen op de gang

door. Nu is ze al in het lokaal. Ik raak klem in de opstopping bij de deur, maar ik kan tussen de schouders door kijken. Ze dumpt haar rugzak op een tafeltje en gaat aan het tafeltje ernaast zitten. Twee plekken in één klap. Als ik uiteindelijk bij haar ben, trekt ze met haar voet de stoel naar achteren en gebaart dat ik moet gaan zitten.

Zoey Samuels heeft altijd een plan paraat.

Hoe Surprise aan zijn naam kwam

Zoey was woest toen ze hier kwam wonen. Woest omdat haar ouders waren gescheiden, woest omdat haar stiefvader zich vreselijk uitsloofde en daardoor als een nepper overkwam. Ze was woest omdat ze weg moest uit haar huis, en woest omdat ze halverwege het jaar op een nieuwe school moest beginnen. Ze was woest omdat het sneeuwde. Zonder Big Ed zou ik dat alles nooit ontdekt hebben.

21

Zoey zat alleen in de grote pauze. Ik meestal ook. Niet omdat ik anderen niet mag, integendeel. Maar vanaf groep zes veranderden er een heleboel dingen. Opeens had iedereen het over karate en muzikles, over voetbalteams en dat ze lid waren geworden van de ijshockeyclub in David City. Allemaal dingen die er voor mij niet in zaten. In groep zes begonnen ook de problemen met Brian Morris, en dat kwam allemaal doordat we de mijl moesten rennen. Het was het eerste jaar dat we bij gym werden geklokt. Brian was helemaal niet blij met de uitslag.

Hij is zo'n jongen die op magische wijze altijd een heel gevolg achter zich aan heeft, dus als je gedonder met hem krijgt, blijft dat aan je kleven. Brian heeft ook de bijnaam Woeste Zoe voor Zoey bedacht. Die naam raakt ze niet meer kwijt.

Ik had Zoey al een paar dagen in haar eentje zien zitten. Op een keer stapte ik op haar af, bleef met mijn dienblad in mijn handen bij haar staan en zei: 'Welkom in Butler County.

Ik ben Perry Cook. Ik woon in Surprise. Dat is een piepklein plaatsje.'

'Alles is hier toch piepklein?' zei ze.

'Ja, het is een heel klein dorpje, maar het heeft ook een grappige naam. Je komt hier vast niet uit de buurt.'

'Nee, gelukkig niet,' zei ze. Ze wiebelde met haar hoofd en rolde met haar ogen. Waarschijnlijk wilde ze dat ik wegging.

'Wil je weten waarom het Surprise heet?' vroeg ik.

22 Zoey keek me aan. Ze trok haar mond scheef en wees naar de stoel aan de andere kant van de tafel. Ik ging zitten. 'Oké, vertel op. Waarom heet het Surprise?'

Ik had haar het echte verhaal kunnen vertellen. Daar had ik in groep vijf een opstel over geschreven. Maar ik vond het verhaal van Big Ed mooier. 'Vanwege de sneeuw,' zei ik. We keken naar al het januariwit achter de kantineramen. 'Maar de verrassing is niet de sneeuw. Het gaat om wat je vindt als de sneeuw is verdwenen. Alle spullen waarvan je niet eens wist dat je ze kwijt was. Zoals een want die je had laten vallen. Of een dollarbriefje. Of een brief die je op de post had willen doen. Je kijkt naar de grond en alles is...'

'Geplet,' zei Zoey. Ze sloeg haar handen tegen elkaar. 'Vastgeplakt aan de oprit. Of vastgevroren aan een steen onder een struik,' zei ze. 'En... eigenlijk mag je het dollarbriefje houden, want jij hebt het gevonden. En eigenlijk moet je de brief openmaken en doen alsof je hem aan jezelf hebt geschreven. Want het is al zo lang geleden dat je bent vergeten wat je hebt geschreven, en als je het leest...'

'*Surprise!*' zei ik.

Zoey kwam niet meer bij van het lachen.

Sindsdien zijn we dikke vrienden. Ik ben nog nooit bij haar thuis geweest, en ze kan na school ook niet met mij mee. Maar Zoey weet heel goed waar ik woon. Ze weet ook waarom.

Ze heeft er nog nooit iets rots over gezegd.

Pasje

Bet is grote pauze op de nieuwe school. Het apparaat pakt mijn lunchpasje niet. De caissière haalt hem er telkens weer doorheen. Op haar naamplaatje staat 'Miss Jenrik'. Ze is nog niet zo oud. Ze ziet eruit alsof ze thuishoort in het bovenbouwgebouw, verderop in de straat. Ze heeft roze stekels en lange oorhangers met veren aan de uiteinden. Aan elke vinger zit een ring. Telkens als mijn pasje geweigerd wordt, schudt ze haar hoofd en dan rinkelt er iets.

23

'Heb je het wel geactiveerd?' vraagt ze. Ze kijkt er eens goed naar.

'Ja,' zeg ik.

'Heeft het soms in de wasmachine gezeten?'

'Nog niet,' zeg ik.

Zoey staat vlak achter me. Ze moet lachen. Miss Jenrik moet ook lachen. Ze tuurt naar het schermpje op haar apparaat en wappert ernaar met al haar ringen.

'Ik snap niet waarom dat ding om een code vraagt,' mompelt ze. 'Ik doe dit werk nog maar pas, maar dit heb ik de hele dag nog niet gezien...' Ze drukt een paar knoppen in. Weer haalt ze het pasje door het apparaat. Achter ons wordt de rij steeds langer.

'Was jij nou maar eerst gegaan,' zeg ik tegen Zoey. 'Dan had je nu kunnen eten.'

Zoey buigt zich langs me en zegt tegen de caissière: 'Als we mijn pasje er nu eens twee keer doorheen halen? Alleen voor vandaag.'

'Dat vindt dat ding vast niet goed.' Rinkel-rinkel. 'Hm...'

De mensen in de rij dringen nu tegen Zoey aan. Het zou me niet verbazen als iemand zijn dienblad tegen haar rug heeft gedrukt. Ze zet zich schrap, geeft geen centimeter van onze ruimte prijs.

24 'Wat is er?' vraagt iemand achter in de rij. Als ik kijk, zie ik een lange jongen die met één hand een leeg dienblad vastklemt. Met zijn andere hand wijst hij naar zichzelf. 'Ik sterf van de honger!'

'Moet je zien wie de rij ophoudt!' Ik ken die stem. Dat is Brian Morris, en hij buigt helemaal opzij om me uit te lachen. 'Vandaag ben je niet zo snel, hè?' zegt hij. Alsof ik ooit door een rij voor de kassa heb moeten sprinten.

'Heb je dit pasje bij de administratie gehaald?' vraagt Miss Jenrik.

Ik buig me naar haar toe en zeg: 'Ik heb het met de post gekregen. Van de staat.'

'Van de staat? O! Het is dus een bijstandspasje!' Het lijkt wel of ze met elk woord harder gaat praten. 'Je krijgt bijstand! Daarom vraagt-ie om een code.'

Zoey laat een zucht ontsnappen en schudt haar hoofd.

Achter ons doet Brian Morris een eend na. 'Het is Bajes-Perry!' kwaakt hij. 'Ontsnapt uit Surprise!'

Met een ruk gaat Miss Jenriks hoofd omhoog. Onder haar roze haar bloost ze wel vijf tinten rood.

'Het s-spijt me,' zegt ze. Ze praat nu heel zachtjes. 'Mijn schuld. Helemaal mijn schuld.' Ze toetst een code in. Het apparaat accepteert mijn pasje.

Zoey en ik gaan tegenover elkaar zitten aan het uiteinde van een lange tafel. We leunen allebei tegen de uitsparing van de

klaptafel. Zoey staart nors naar haar warme macaroni. Ze is woest vanwege dat pasje. Zelf bedenk ik dat hoe harder ik voor mijn eten moet vechten, des te groter mijn trek wordt. Ik bedenk ook dat ik binnenkort geen pasje van de staat meer nodig heb. Als mijn moeder vrijkomt, krijg ik net zo'n pasje als iedereen.

'Ze bedoelde het niet zo,' zeg ik. Ik schep een hap macaroni op mijn vork.

'Ze zei het keihard, Perry. Ze leek wel een megafoon.'

'Omdat ze blij was dat ze het snapte. Morgen gaat het allemaal vanzelf.'

'Ze had het beter aan kunnen pakken,' zegt Zoey. 'Stukken beter.'

25

'Hé, Zoey,' zeg ik. 'Hoe kom je aan die ring?'

'Probeer je van onderwerp te veranderen?' Ondertussen draait ze aan de ring.

'Ja,' zeg ik. Zoey heeft me meestal door.

'Die heb ik van Stiefpa Tom,' zegt ze. 'Hij heeft hem in het cadeauwinkeltje gekocht van de bed and breakfast waar we deze zomer hebben gelogeerd.'

'Cool,' zeg ik.

'Best wel,' zegt ze. 'Maar zoals ik al eerder zei: hij koopt spullen voor me die ik niet echt hoef of nodig heb... Zoals die camera.' Ze gaat iets rechter zitten.

'Ik ben anders blij dat hij je die camera heeft gegeven.' Grijnzend haal ik mijn schouders op.

'Het gaat bij Tom niet alleen om de cadeaus. Hij moet ook altijd vertellen waarom hij ze heeft gegeven. "Met deze ring viëren we onze vakantie als ge-zin-ne-tje..."' bromt Zoey. Ze doet Tom na: "Is het niet fantastisch dat we dit punt hebben bereikt, Zoey? Jij, je moeder en ik, we hebben een gezín gevormd..." En dan vanmorgen, toen hij vroeg: "Doe je je nieuwe ring vandaag om naar school, Zoey? Nou? Nou?" Ik voelde me rot, Perry, want het was niet eens bij me opgekomen om de ring vanoch-